

Elements arquitectònics edifici

Plaça Major, 2

Sant Quirze de Besora

Ubicació

Comarca:	Osona
Lloc/Adreça:	A l'edifici de la plaça Major núm. 2
Emplaçament	Al centre del nucli antic amb façana a la plaça major per la part de llevant i delimitant amb la placeta de l'Església. Antigament hi hauri agut la casa de la Confraria
Alçada:	580,4
Coordenades:	
Latitud:	42.100222520675
Longitud:	2.2228619997159
UTM Est (X):	435740
UTM Nord (Y):	4661196

Classificació

Número de fitxa	08237 - 25
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Element arquitectònic
Estil / època:	Modern Contemporani
Segle	XIV-XVII i XIX
Estat de conservació	Regular
Protecció	Inexistent
Tipus de protecció:	Inexistent
Número inventari	Sí. IPA. Núm. 23781
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Obert
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	5914718DG3651S0001TR, 5914718DG3651S0002YT, 5914718DG3651S0003UY, 5914718DG3651S0004IU,

5914718DG3651S0006PO,5914718DG3651S0007AP,
5914718DG3651S0008SA

Autoria de la fitxa Pere Cascante i Torrella
Data de registre de la fitxa: dt., 27/06/2023 - 00:03

Descripció

Tal i com s'ha descrit a la fitxa núm. 24, aquesta finca conserva un seguit d'elements d'interès ja siguin portes, finestres o elements decoratius. En cal destacar de la façana que mira a la Plaça Major la porta d'entrada resolta en arc adovellat de mig punt d'àmplies dovelles i de factura similar a la conservada a la casa Martí. (C/ Església núm. 7) entre altres. Segons la tipologia constructiva podem datar aquest element dels volts del 1500 o fins hi tot 1600. Presenta els muntants bisellats. Les finestres i balconeres de la planta baix i primera també són coronades en llindes de pedra, algunes d'elles amb perfil bisellat i altres de simples. Les de la planta baixa han estat reformades. Les obertures de la planta segona tenen característiques semblants. També cal destacar la decoració del ràfec de sota la teulada a base d'un fris decorat amb motius vegetals i florals de color daurat damunt fons verd fosc i alternat per gelosies o reixes de ventilació de les golfes. A sota aquest fris hi ha una franja decorada amb rajoles de ceràmica pol·licroma decorada amb motius florals. A la façana que mira a la placeta de l'església també hi ha un seguit d'elements decoratius com serien les balconeres de la planta primera i segona amb trets modernistes i eclèctics a base de balcons amb baranes o balustres de ceràmica tornejada. motllures i medallons amb elements ceràmics decorats així com la decoració amb rajoles i mosaics de dos colors (blau i blanc) a la base de les balconeres principals. Val a dir que aquests element es concentren al cos que sobresurt del pla de la coberta en forma de mansarda. Aquests elements tant la porta de tradició medieval, les finestres i balconeres del 1600 o 1700 així com el fris de les golfes i la façana de tramuntana datats del segle XIX i principi del XX queden perfectament integrats en un sol conjunt de molt interès.

Observacions:

Aquesta casa malgrat que estigui profundament reformada correspon amb una de les cases més antigues i que més regust d'època conserva al nucli antic de Sant Quirze. La base sembla correspondre amb un habitatge de tipus gremial amb modificats d'època moderna i sobretot amb una gran reforma de principi del segle XX a l'estil "modernista" que li dona uns trets i unes característiques molt peculiars i pròpies i amb un valor notable. Les reformes del segle XIX es produïren arrel de l'enderrocament de la casa de la confraria i la reconversió de la plaça de l'església en pati de les escoles i escola pública. Val a dir que les balconeres de la planta primera i segona són reconversions d'antigues finestres rectangulars del 1500 o 1600 que a mitjans del segle XVIII es convertiren amb balconeres i balcons.

Història

La casa que estem tractant es situava a la plaça del poble o plaça del comú. Segons Serrallonga en aquesta plaça es centralitzava la major part de la vida de la vila i la majoria de les cases pertanyien al marquès de Besora i més tard el marquès de Santa Coloma ja que les possessions dels barons de Besora van passar a mans dels Cartellà i també els Qeral després de disputes i desajusts van quedar repartides el 1774. A la plaça també hi havia les residències i propietats dels prohoms més rics com ara (Bruch, Feixas, Anglada, Espadaler, Font Palau, Rierola, Russinyol...) A la plaça es fan les reunions més importants, el mercat, es venen els productes de llana, els draps, s'hi fan processons i els nens hi fan jocs. No és d'estranyar que les

cases del seu entorn pertanyin a les famílies de major rol i status com seria el cas del marquès de Besora, de Santa Coloma i altres potentats. Referent a la casa consta que l'any 1700 Josep Vinyas paraire correspon amb un empresari que té una botiga de roba estreta i viu a la plaça i també Quirze Vinyas paraire el 1778 i Anna Maria Vinyes amb botiga de teixits estrangers el 1778. Val a dir que els Vinyes es convertiren en grans empresaris doncs viuen a la plaça Major i hi té arrendades les finques núm. 2, 29, 21, 22 i 23 al marquès de Besora i a partir de 1830 amb Segimon Cararav on hi té arrendades les rendes del comte de Santa Coloma. (SERRALLONGA. Ob cit. P-57). Referent als amillaraments de 1862 sabem que la casa va passar a mans de Joan /Pere Moles Inscripció núm. 91. "*por una casa con su poequeño huerto adyacente en la Plaza n°2 (calle de) y otro huerto en el paraje llamado de los Patios*" AMQ. Cuaderno de liquidaciones o amillaramiento. 1862. Inscripció núm. 91. Finalment i pel que fa referència a l'enderroc de la casa de la confraria de sant Sebastià que quedava unida a la casa del comú i s'encarregava de custodiar l'altar de la capella de Sant Sebastià. Aquesta casa després de la desamortització de Pasqual Madoz 1855 va passar a mans del comú fins que finalment va ser enderrocada. Encara a l'arxiu municipal hem trobat els contractes per les obres d'enderroc i un rebut firmat l'any 1954 que va adjunt amb la reforma de l'ajuntament. Segons esmenta aquest document que correspon amb un rebut de l'alcalde a un tal Don Carlos Mir Comellas

He recibido de Don Carlos Mir y Comellas la cantidad de novecientas sesenta pesetas, importe de noventa y siete kilos de hierro, procedente de la demolición de la casa n° 2 de la calle de la Plaza, propiedad de este ayuntamiento a razón de diez pesetas el kilo. Y para que conste expido el presente recibo que sello y firmo en San Quirico de Besora a veintinueve de diciembre de mil novecientos cincuenta (AMQ) Actes 1862-1950. Poc després ens apareix el projecte de reforma de la façana est de la casa conistorial i datat de 1954. El present projecte es conserva a l'arxiu municipal de Sant Quirze.

Bibliografia

SERRALLONGA URQUIDI, JOAN (1998). Sant Quirze de Besora de 1714 a l'actulaitat. Eumo editorial. Annex II i Annex III. Ajuntament de Sant Quirze de Besora

ACM: Llibre d'arrendaments. Carpeta 15

AMQ: Cuaderno de liquidaciones y amillaramiento de Sant Quirze de Besora. 1862. Inscripció núm.91

AMQ: Proyecto de fachada lateral y adaptación de la posterior para la casa-ayuntamiento. 1954

